

Handlingsplan for natur- og parkprojekter i Viborg Kommune 2022

- herunder natur- og friluftsområdet, bynære områder samt kobling til vandområde- og naturplaner

UDKAST

Godkendt af Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg den xx. april 2022
Behandlet af det Grønne Råd for Viborg Kommune den xx. maj 2022

VIBORG
KOMMUNE

Indhold

Bilag 1: Handlingsplan for natur- og parkprojekter 2022	3
Natur- og parkplanlægning	3
Udviklings- /planlægningsprojekter	3
Naturpleje på private arealer	4
Forvaltning af parker, skove og naturarealer.....	5
Naturgenopretning	6

Bilag 1: Handlingsplan for natur- og parkprojekter 2022

Med udgangspunkt i den politisk vedtagne: "Overordnet strategi for prioritering af naturindsatsen" er der planlagt nedenstående aktiviteter i 2022.

Oplistningen af følgende aktiviteter udgør bilag 1 i det tidligere udarbejdede dokument "Administrationsgrundlag for naturindsatsen i Viborg Kommune", der er under revision og vil blive forelagt i en ny udgave.

Natur- og parkplanlægning

Konkrete aktiviteter i 2022:

1. *Grønt Danmarkskort*

- Der arbejdes fortsat med et tema-kommuneplantillæg for Grønt Danmarkskort, som skal samle Grønt Danmarkskort og naturbeskyttelsesinteresserne i ét plan-emne – et naturtema. Kortet skal koordineres med nabokommunerne.

2. *"Grønne Sammenhænge"*

- Som en del af Natur- og Parkplanen ¹ udarbejdes oplæg til 10 nye områdeplaner for park- og skovarealer.

¹ <https://viborg.viewer.dkplan.niras.dk/plan/82#/5972>

Udviklings- /planlægningsprojekter

Konkrete aktiviteter i 2022

1. *Viborg Naturpark*

- Muligheder for dyrehave: Der arbejdes videre med mulige placeringer for en dyrehave tæt på Viborg.
- Naturforbedringer: Der er fokus på kommunens egne arealer, og der arbejdes med udgangspunkt i projekt Vildere Viborg.
- Stier og adgang: Der etablerer to nye vandre og cykelruter: Arnbjerggruten og Vandmølleruten. Ruterne er lavet på initiativ af frivillige i Viborg Naturpark forum.

2. *Udviklingsplan for Nørresø og Søndersø i Viborg*

- I 2022 fortsættes realiseringen af udvalgte ideer fra søplanen. Der arbejdes bl.a. med nyt broanlæg ved Campingpladsen ved Søndersø (Søndersø Bro) og skiltning omkring søerne.
- I det omfang, det er relevant, inddrages eksterne interessenter i udvikling og realisering af tiltagene, og der arbejdes med fundraising.

3. *De 5 Hald'er*

- I 2022 fortsættes anlægsarbejdet, og der arbejdes videre med udvikling af området formidling, herunder eventuelt en cykel- og gangsti fra Viborg Søndersø til Hald Sø via Vintmølle Sø / Vedsø.

4. *Regional landskabsstrategi Nørreåddalen*

- I 2022 skal selve strategien behandles politisk, og det videre arbejde med realisering besluttet og udarbejdes sammen med en strategigruppe på ca. 30 personer, der går på tværs af de 3 kommuner: Randers, Favrskov og Viborg.
- I Ørum-området er der opstartet en Multifunktionel jordfordeling (MUFJO) i samarbejde med Naturstyrelsen og Landbrugsstyrelsen. Jordfordeling skal ske fra 9. november 2020 til 9. november 2022.

- I starten af december 2021, skiftede 208 ha jord ejere i Nørreåda-len. MUFJO skal bruges som redskab til at realisere projekter.

5. *Multifunktionel jordfordeling (MUFJO) i Skalsådal*

- I Skalsådal mellem Lindum, Sdr. Onsild og Nørbæk er der givet tilsagn om MUFJO i samarbejde med Naturstyrelsen, Landbrugsstyrelsen, Mariagerfjord og Randers kommuner. Perioden er fra 4. januar 2022 – 4. januar 2024. Området ligger i N2000-område og ansøgning udarbejdet via LIFE IP-projektet "Landmanden som Naturforvalter". Lokale Landvindinger. Landskabsfortællinger og samskabelse i multifunktionel jordfordeling. Naturstyrelsen Himmerland, Viborg, Mariagerfjord og Randers kommuner indgår i tæt samarbejde med Københavns Universitet, afd. for Antropologi, om at stille skarpt på lavbunds-jorde og undersøger, hvilken rolle fortællinger spiller i samskabelse af det multifunktionelle landskab. Projektet er støttet af VELUX-fonden og forløber i perioden 2021-2024.

Naturpleje på private arealer

Konkrete aktiviteter i 2022

1. *Naturpleje på fredede arealer*

- Videreføre igangværende og planlagte naturplejeprojekter ved Hærup Sø-fredningen. Areal ligger i N2000-område.
- Planlægning af større plejeindsats i Bredsgård Sø-fredningen i regi af LIFE IP-projektet "Landmanden som Naturforvalter". Areal ligger i N2000-område.
- Videreføre igangværende og planlagte naturplejeprojekter ved Hald sø. Arealerne ligger i N2000-område. Afholde lodsejermøde med valg til plejeudvalg.
- Baseline og virkemiddelkatalog for Kongens Hus, som grundlag for naturplejen fremadrettet.
- Plejeindsats i Hvidding Krat i samarbejde med Randers Kommune. Hvidding Krat indgår som projekt i MUFJO i Skalsådal
- Plejeindsatser ved Daubjerg.
- Samarbejde om fondsansøgning med Gudenå kommunerne og Naturstyrelsen om bedre tilgængelighed og faciliteter langs Gudenåen (Gudenåstien) (Træksti-fredningen).
- Renovering af anløbsbro i Ormstrup Skov (en del af trækstien).
- Samarbejde med Gudenåcentralen om etablering af shelters, madpakkehus o.lign. i forbindelse med Trækstien.
- Renovering af sti ved Most Møllebæk (Heiberg) langs Hald Sø.

2. *Naturpleje på ikke fredede arealer*

- I regi af Vildere Viborg vil der i 2022 blive arbejdet på at gennemgå flere private arealer med naturpotentiale og tilbud om at yde tilskud til private naturindsatser, som fremmer biodiversitet – f.eks. hegning, rydning, slet med opsamling, oprensning af sø m.m., men hvor andre puljer ikke kan dække udgifterne. Det kan f.eks. være med baggrund i gennemgang og registrering af § 3 natur.
- Den regionale og lokale landskabsstrategi for Nørreådal behandles politisk, og der følges op i forhold til strategiernes prioriterede projekter.
- Etablere sti og publikumsfaciliteter ved vådområdeprojekt Gørup Enge.
- Etablere sti og publikumsfaciliteter ved vådområdeprojekt Velds Møllebæk.

- Etablere sti og publikumsfaciliteter ved klimalavbundsprojekt Kvorning.
- Partnerskabsprojekt vedr. formidling og publikumsfaciliteter ved Skals Å i forbindelse med det statslige vådområdeprojekt.
- Tilgængelighed og afgræsning ved Skjern Hovedgaard og tilhørende vådområdeprojekt.
- Udarbejdelse af baseline for flere NBL § 3 arealer i samarbejde med ekstern konsulent samt mulighed for tilskud til efterfølgende naturforbedrende indsatser.
- Afbrænding af hede på to arealer (Haller Å og Boller Hede)
- Hegning og afgræsning på arealer efter vådområdeprojekter.
- Etablering af stier langs Vindelsbæk og Tange Å.

3. *Natura 2000 indsats*

- Fortsættelse af det store LIFE IP-projekt "Landmanden som naturforvalter" – se under Naturgenopretning punkt 14. Indsats beskrevet under pkt. 1, hvor det er anført, at areal ligger i N2000-område. Det vil være med til at løfte Natura2000 indsatsen.
- I forbindelse med udarbejdelse af Landskabsstrategi for Nørreådalens færdiggøres Multifunktionel Jordfordeling i LIFE IP-projekt regi. Naturstyrelsen Himmerland er projektleder.
- Multifunktionel Jordfordeling i LIFE IP-projekt regi opstartes i Skals Å-dalen ved Kvorning sammen med Mariagerfjord og Randers Kommune. Naturstyrelsen Himmerland er projektleder.
- Fortsat samarbejde med lodsejere og Herning Kommune om afgræsning ved Karup Å.

4. *Information (kortborde, foldere, hjemmeside m.m.)*

- Gennemgang og udskiftning af 1-3 stk. infotavler på/i naturområder.
- Udskiftning af informationstavler i Hald Sø-fredningen og Brandstrup Mose i samarbejde med ekstern konsulent.
- Opsætning af informationstavler i delområder, hvor LIFE IP-projektet udfører aktiviteter.
- Viborg Kommunes hjemmeside med informationer vedrørende det tværkommunale projekt MUFJO i Skalsådalens opdateres løbende.
- Formidling i Hammershøj omkring bynære stier i samarbejde med konsulent.

5. *Invasive arter (bjørneklo) – håndhævelse jf. indsatsplan*

- Der føres tilsyn med overholdelse af indsatsplanens elementer samt eventuelt prioritering og håndhævelse af samme.

Forvaltning af parker, skove og naturarealer

Konkrete aktiviteter i 2022

1. *Drift af parker og bynære, grønne områder*

- Forskønnelse af grønne strøg – grøn vedligeholdelsespulje. Renovering af grønne områder ved Egevænget og Irisvej/Liljevej i Stoholm, grønt område ved Skurrehøjvej i Løgstrup og bypark ved Volden i Skelhøje i samskabelse med borgere.
- Oprensning og forskønnelse af gadekær - grøn vedligeholdelsespulje: Gadekær i Finderup (færdiggørelse) og Lysgård.
- Pulje til understøttelse af frivilligt arbejde 2022: Administration og godkendelse af ansøgninger.
- Renovering af legeplads i Digterparken og Klokkelyngen i Viborg.
- Tyndings- og beplantningsprojekter, der planlægges og prioriteres i løbet af året til udførelse i vinterhalvåret.
- Færdiggørelse af rekreative tiltag med sti m.m. i Fugleparken, Viborg.

2. *Drift af skovarealer*

- Anlæg af stier og publikumsfaciliteter i den nyplantede skov i Rødkærsbro.
- Pleje af skovene gennem tyndings- og hugstindgreb i Bak Royel og Neckelmanns Plantage.
- Salg af sankekort til borgere.
- Skovrejsning v. Arnbjerg. 3. del af Lindholm Skov tilplantes og der anlægges stier.
- Renovere dele af Hærvejsruten Nord i Undallslund.
- Samarbejde med Viborg Trail Arena om etablering af MTB-ruter i Bruunshåb.
- Udarbejdelse af politisk oplæg med scenarier for fremtidig driftsplan for udvikling af kommunens skove med henblik på at sikre og forbedre biodiversiteten gennem en bæredygtig skovdrift. Indgår i vildere Viborg.
- Etablering af shelterplads i Fuldalen v. Ørum i samarbejde med lokalrådet.

3. *Drift af natur- og strandarealer*

- Etablering af sauna v. Bigum Søbad.
- Opsætning af shelters ved Birkesø.
- Etablering af badebro v. Rødding Sø i samarbejde med Rødding lokalråd.
- Toilet v. Hjarbæk Fjord søges etableret.

4. *Udviklingsprojekter*

- Banebyparken: Udarbejdelse af hoved- og myndighedsprojekt, myndighedsbehandling, udbud og påbegyndelse af anlægsprojekt.
- Udvikling af naturrum ved Jordbro Engsø med lokal udviklingsgruppe.
- Vildere Viborg: Konkrete indsatser på flere arealer for at forbedre biodiversiteten. Formidle nyheder, initiativer m.m. med fokus på biodiversitet og vild natur ved arrangementer, oplæg m.m. både internt og eksternt i kommunen samt rådgive private, virksomheder og institutioner i at skabe vildere natur. Herunder videreudvikling af hjemmesiden [Vildere Viborg - Viborg Kommune](#).
- Revision af administrationsgrundlaget for naturindsatsen i Viborg Kommune, så det indarbejdes i Natur og Parkplanens digitale platform med kortlægning af gennemførte projekter. Der udarbejdes også en pixiudgave med uddrag fra administrationsgrundlaget og gennemførte projekter det seneste år.
- Klokkelyngen: Renoveringsprojekt med fokus på biodiversitet i samarbejde med nedsat arbejdsgruppe.
- Fars Dam, Løvel: Færdiggørelse af renoveringsprojekt.
- Grønne områder omkring Rådhuset: Renoveringsprojekt med fokus på biodiversitet i samarbejde med Sekretariatet/Rådhusadministrationen.
- Nedrivning af eksisterende bygninger på sØnæs og opførelse af offentligt toilet på ny p-plads.
- Realisering af projekter med ophæng i Søplanen: Etablering af handicapvenlig fiskebro, etablering af opholdsområde ud for Campingpladsen i Søndersø (Søndersø Bro), planlægning af rekreativt område/teknisk anlæg ved gl. vandværksgrund ved Nørresø i samarbejde med Energi Viborg Vand
- Åpromenaden i Bjerringbro: Udbud af delelementer og påbegyndelse af anlægsprojekt.
- Udvikling af kommunalt grønt område ved Fuglevænget i Klejtrup – samskabelsesprojekt med grundejerforening og borgerforening (finansieres til dels af LDU midler)

- Projektledelse i det grønne partnerskab ved Skals Å og Kølsen Enge om udvikling af tilgængelighed, faciliteter og formidling.
- Samarbejde med Naturstyrelsen om udvikling af sauna og friluftsfaciliteter ved Skytteholmen, Hald Sø
- Samarbejde med Energi Viborg om etablering af ny grønt rekreativt område ved nyt regnvandsbassin ved Skovvænget i Sjørup
- Udvikling af Hærvejsstien i samarbejde med Hærvejssekretariatet, Kultur og Fritid, Trafik og Veje, Plan og Museet.

5. *Naturvejledning og information (kortborde, foldere, hjemmeside m.m.)*

- Kortborde i kommunens skove ved Bjerringbro inkl. kort over MTB-rute. - Konsulent.
- Oplæg til formidling om Undallslunds nye MTB-ruter og historie fra 2. verdenskrig i samarbejde med Naturskolen, Viborg Trail Arena og Museet. - Konsulent.
- Offentlige arrangementer om fokusarter m.m. i regi af Vildere Viborg.
- Administrator-lag i GIS: Kortlægning af de arealer, som administreres af Natur og Vand.

Naturgenopretning

Konkrete aktiviteter i 2022

1. *Høring m.v. af vandområdeplaner 2021-2027*

- Der udarbejdes høringssvar, når forslag til vandområdeplaner 2021-2027 sendes i høring.

2. *Høring m.v. af Natura 2000-planer 2022-2027*

- Der udarbejdes høringssvar til planerne inden 20. maj 2022.

3. *Vandløbsrestaurering i regi af vandområdeplan 2015-2021*

- *Forundersøgelser:* Der er en forudsætning for gennemførelse, at der bevilges tilskud.
  - Der arbejdes ikke med forundersøgelser i 2022.
- *Realiseringer:* Det er en forudsætning for gennemførelse, at der bevilges tilskud.
  - Strækingsindsats i Sejbæk (fortsat fra 2021).
  - Spærringsindsats i Mønsted Å ved Mønsted Dambrug (fortsat fra 2021).

- Okker-, spærrings- og strækingsindsats indsats i Grundel Bæk og Middelhede Bæk
  - Strækings- og okkerindsats i Aaresvad
  - Spærringsindsats i Rind Bæk
  - Strækingsindsats i Resen Østerhede
  - Strækingsindsats i Nørreå
  - Strækingsindsats i Ulbjerg Møllebæk (forudsat afklaring med lods-ejer). Desuden søges om tilskud til yderligere 2-3 realiseringer af vandløbsprojekter i 2021.
4. *Sørestaurering i regi af vandområdeplan 2015-2021*
- Ingen aktiviteter i 2022.
5. *Kvælstofvådområder i regi af vandområdeplan 2015-2022*
- Nye ansøgninger til gennemførelse af forundersøgelse:
    - Der forventes ansøgt om 1 – 2 forundersøgelser i 2022.
  - Igangværende forundersøgelser:
    - Der forventes igangsat 1 – 2 forundersøgelser i 2022.
  - Nye ansøgninger til realiseringer:
    - Ingen aktiviteter i 2022, da vi er ved begyndelsen af den nye planperiode.
  - Igangværende realiseringer:
    - Rævind Bæk: Jordfordeling, lodsejeraftaler og detailprojektering er i gang.
    - Jordbro Å ved Daugbjerg: Realiseres sommeren 2022, detailprojektering og myndighedsbehandling.
    - Skravad Bæk: Jordfordeling og projektaftaler gennemføres i løbet af 2022.
    - Jegstrup Bæk: Jordfordeling og projektaftaler gennemføres i løbet af 2022.
    - Korreborg Bæk: Jordfordeling og projektaftaler gennemføres i løbet af 2022.
    - Ilsø ved Hjorthede: Realiseret i 2021 men mangler projektrapport og udbetalingsanmodning.
    - Skjern Hovedgård: Realiseret i 2021 men mangler projektrapport og udbetalingsanmodning.
    - Gjørup Enge: Realiseret i 2021 men mangler projektrapport og udbetalingsanmodning.
- Nye realiseringer 2022:
    - Ingen aktiviteter i 2022, da vi er ved begyndelsen af den nye planperiode.
6. *Fosforvådområder (ådalprojekter) i regi af vandområdeplan 2015-2022*
- Ingen aktiviteter i 2022.
7. *Spildevandsindsatser i regi af vandområdeplan 2015-2022*
- *Spredt bebyggelser i det åbne land:* Håndhævelse inden udgangen af 2022.
  - *Ørum Renseanlæg:* Der arbejdes videre på en afklaring inden udgangen af 2022.
  - *Regnbetingede udledninger:* 9 udløb i Ørum, Hammershøj, Løvskal og Sparkær inden udgangen af 2022.
8. *Lavbundsprojekter i medfør af statslig tilskudsordning*
- Skals Å ved Hærup Sø: Der er givet tilsagn om tilskud til gennemførelse i 2020. I 2022 arbejdes videre med jordfordeling, med forventet skæringsdato i december 2022. Detailprojektering og indgåelse af lodsejeraftaler gennemføres derefter.
  - Vejrumbro: Der er givet tilsagn om tilskud til et lavbundsprojekt på ca. 360 ha. Forundersøgelsen er sat i gang 2021. Teknisk- og ejendoms-mæssig forundersøgelse forventes afsluttet i starten af 2022. Det forventes, at der ansøges om realisering i 2022.
  - Der forventes ansøgt om tilskud til forundersøgelse af 6 - 7 lavbundsprojekter i 2022
9. *EU-LIFE-projekt "Coast to Coast climate Change 2017-2022"*
- *Klimatilpasningsprojekt "Coast-to-Coast":* Projektaktiviteterne med at opbygge en hydraulisk model for hele Gudenåsystemet sammen med bl.a. de øvrige Gudenå-kommuner er under afslutning, og den tilhørende varslingsmodel for forhøjede vandstande forventes offentliggjort i 2022 (opbygning af en fælles forståelse om den hydrauliske sammenhæng i Gudenå-systemet. Udpegning af mulige indsatser til imødegåelse af vandstandsproblemer. Fysisk forankring af modelmotoren, validering af oversvømmelseskort og planlægning og igangsætning af den videre borgerinddragelsesproces).

10. *Kommunal naturgenopretning*

- I driftsperioden føres få tilsyn med indretning og drift af iltanlægget i Hald Sø og iltanlægget i Nørresø, og der indkøbes ilt i nødvendigt omfang.
- Viborgsøerne – forudsat, at KMU beslutter at lukke for iltanlægget i Nørresø i 2022 følges tilstanden ved udtagning af vandprøver mm. (konsulentopgave). Efterfølgende politisk stillingtagen til videre forløb.
- Hald Sø – opfølgning på KMU-behandling ultimo 2021 vedr. effektundersøgelse af iltning.
- Søndre Mose – opfølgning på KMU-beslutning vedr. gener fra hættemågekoloni.
- Søndermølle Å. Undersøgelse og evt. igangsætning af projekt ved omløb ved Søndermølle og Bruunshåb Papfabrik.
- Haller Å ved Vallerbæk. Opfølgning på erstatningssag med Sangild Dambrug efter ansøgt tilladelse til nedlæggelse af stemmeværk ved det tidligere Vallerbæk Dambrug.
- Gårdsdal Bæk – tilretning af gl. restaureringsprojekt ved nedlagt dambrug.
- Vandløbet "Hullet". Okker- og vandløbsprojekt
- Der ydes tilskud til lokale lystfiskerforeninger til udlægning af grus i vandløb efter konkret ansøgning.
- Bjerringbro – projekt vedr. lokal klimatilpasning (diger mm.).
- Tange Å og Vindelsbæk: Projekt for bekæmpelse af bjørneklo over en 8-årig periode fortsætter (påbegyndt 2015). I det omfang midlerne ikke bruges, overføres de, dog maks. 500.000, til kommunal bekæmpelse af bjørneklo i forbindelse med indsatsplan for bekæmpelse af bjørneklo.
- Der igangsættes initiativer, der sikrer bier, bestøvning og biodiversitet på både kommunale og private arealer – f.eks. udsåning af insektvenlige planter, ekstensivering af drift, afskrælning af muldrag, etablering af insektvolde, opsamling af afslået materialer m.m.
- Skytteholmen ved Hald Sø: Naturstyrelsen Kronjylland har i 2018 opstartet et samskabelsesprojekt omkring en opgradering af publikums- og turistfaciliteter på deres arealer ved Hald Sø. I 2022 forventer Natur og Vand at deltage i 3-4 møder, samt at bearbejde tegninger og myndighedskrav i samarbejde med Naturstyrelsen.
- Partnerskab omkring publikumsfaciliteter i Skals Å og Kølsen Enge. Der fundraises, og dele af projektet søges etableret.
-
- Udvikling af et naturrum/hundeskov v. Jordbro Engso i samarbejde med lokale borgere og borgerforeningen.

11. *Limfjordsråd*

- Deltagelse i Rådets møder og øvrige aktiviteter i forbindelse med vandløbs-, vådområde- og ådalsindsatsen på politik- og embedsmandsniveau.

12. *Gudenåkomité*

- Opgaven omfatter deltagelse i Komiteens møder og øvrige aktiviteter i forbindelse med vandløbs-, vådområde- og ådalsindsatsen på politik- og embedsmandsniveau. På embedsmandsniveau fortsætter Viborg Kommune med at varetage sekretariatsfunktionen for vandoplandsstyregruppen.

13. *Deltagelse i udvikling af lystfiskerturisme*

- Deltagelse i 3-4 arbejdsgruppemøder.

14. *Deltagelse i EU LIFE IP-projekt NATUREMAN "Landmanden som naturforvalter" 2018-2025*

- I 2022 vil der i Viborg Kommune i regi af LIFE IP-projektet blive arbejdet videre med en række forundersøgelser i ådale (bl.a. Skals Å ved Hersom, Vinge Møllebæk, Jordbro Ådal, Skravad Bæk og Rosborg Sø samt flere delområder i Nørreådal) med henblik på afklaring af muligheder og efterfølgende gennemførelse af konkrete indsatser.
- Desuden forventes der fortsættelse af biomassehøst i Nørreådal samt faciliterende indsats i forbindelse med en tilskudsordning til rådgivning af landmænd omkring naturpleje som driftsgren, der er etableret som led i projektet.
- Konkrete aktiviteter forventes gennemført i flere projektområder, efterhånden som der opnås enighed med lodsejere og meddeles tilladelser fra relevante myndigheder. Der er særlig fokus på etablering af hensigtsmæssig hydrologi, etablering af afgræsning og forvaltning af særligt sjældne og sårbare arter og naturtyper. Der er i november 2020 givet endeligt tilsagn til at gennemføre Multifunktionel Jordfordeling i en del af Nørreådal, blandt andet i LIFE IPprojektområder. Jordfordelingen forventes gennemført i løbet af 2022-23, og synergi med projektets formål er højt prioriteret. Der er i januar 2022 givet endeligt tilsagn til at gennemføre Multifunktionel Jordfordeling i Skalsådal. Et tværkommunalt samarbejde med Randers- Mariagerfjord kommuner samt Naturstyrelsen Himmerland.

Yderligere vil muligheder for supplerende plejeindsatser søges gennemført i tilknytning til øvrige projekter (f.eks. vådområde-, vandløbs- eller lavbunds samt klima-lavbundsprojekter).

15. *Udarbejdelse af handleplaner for Natura 2000-områder*

- Forvaltningen udarbejder høringssvar, når de fremsendte forslag til de otte Natura 2000-planer kommer i høring.
- Forvaltningen udarbejder efterfølgende handleplaner, når høringsperioden af de otte Natura 2000-planer er afsluttet.

16. *Klima-lavbundsprojekter i medfør af statslig tilskudsordning*

- Det forventes, at der søges om tilsagn til flere klima-lavbundsprojekter i løbet af 2022. Der har generelt været stor interesse for ordningen. Forvaltningen afventer dog fortsat udmelding fra staten omkring ny ansøgningsrunde. Synergi med LIFE IP-projektet og lodsejerinteresse vægtes højt i kommunens prioritering af projekter.
- Kvorning i Nørreådal. Projektareal på 430 ha. Der er gennemført forundersøgelser via ordning lavbundsprojekter og projektet realiseres som klima lavbundsprojekt. Naturstyrelsen Himmerland er projektejer. Jordfordelingen er i gang i området og projektperiode er 27. april 2021-27. april 2024
- Lindum Enge. Projektareal på 98 ha. Der er gennemført forundersøgelser via ordning lavbundsprojekter og projektet realiseres maj 2021-maj 2024. Naturstyrelsen Himmerland er projektejer.

17. *Naturgenopretning af Hjarbæk Fjord*

Arbejdet i Fase 1 forankres i en arbejdsgruppe bestående af relevante interessenter, myndigheder og vidensinstitutioner.

Viborg Kommune står for projekt- og mødeledelse, sekretariat og facilitering af møderne. Som et grundlag for arbejdsgruppens arbejde og diskussioner planlægges det desuden, at der til møderne, når det er relevant, inviteres relevante "videnspersoner"/eksperter til at give faglige oplæg.

Viborg Kommune vil mellem hvert møde samle op på mødernes konklusioner mv.

Det forventes at Aarhus Universitets ved Institut for Agroøkologi skal have en rolle i at sikre, at arbejdsgruppens konklusioner såvel i forhold til analyse som handleplan er fagligt forankrede og velfunderede. De nærmere rammer herfor er pt. ved at blive fastlagt.

Det skal desuden tilføjes, at det på administrativt niveau er aftalt med de øvrige oplandskommuner, at de i Fase 1 orienteres om arbejdet i relevant omfang. Og at det i forbindelse med en videreførelse af projektet i en Fase 2 nærmere aftales hvordan de øvrige oplandskommuner inddrages.

Viborg Kommune indbyder følgende interessenter til at deltage i Fase 1 arbejdsgruppens arbejde:

- Limfjordsrådets Sekretariat.
- Århus Universitet.
- Energi Viborg Vand.
- Velas.
- Miljøstyrelsen
- Fjordklyngen.
- Fritidsfiskerne ved Hjarbæk Fjord.
- Erhvervsfiskerne ved Hjarbæk Fjord/Lovns Bredning.
- Repræsentanter udpeget af det Grønne Råd:
  - Fødevarer- og Landbrug.
  - Danmarks Naturfredningsforening.
  - Sportsfiskerne.
  - Dansk Ornitologisk Forening.

Der er lagt en overordnet mødeplan for arbejdsgruppens arbejde:

- Et indledende møde i arbejdsgruppen i december 2021.
- 3 møder i arbejdsgruppen i foråret 2022.
- 3 møder i arbejdsgruppen i efteråret 2022.
- Et afsluttende møde i arbejdsgruppen primo 2023: Færdiggørelse af handleplan.

VIBORG
KOMMUNE